

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język niemiecki
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma arkusza:</i>	MJNN-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	13 maja 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	27 czerwca 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *Die (gegenseitige) Unterhaltung der Familienmitglieder* zamiast *Die gegenseitige Unterstützung der Familienmitglieder* w zadaniu 4.7.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *In ländlichen Regionen* zamiast *in ländlichen Regionen* w zadaniu 4.6.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *Einsame Personen* zamiast *Verwitwete Personen* w zadaniu 4.8.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *Untersztzycung* zamiast *Unterstützung* w zadaniu 4.7.
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *Die Unterstützung* zamiast *Die gegenseitige Unterstützung der Familienmitglieder* w zadaniu 4.7.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *Wenn jemand alleine wohnt* zamiast *Die gegenseitige Unterstützung der Familienmitglieder* w zadaniu 4.7.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *In ländlichen Regionen und in Großstädten* zamiast *In ländlichen Regionen* w zadaniu 4.6.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *Verwitwete Personen, die mit der Familie wohnen* zamiast *Verwitwete Personen* w zadaniu 4.8.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku niemieckim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.

4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku niemieckim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.2.			D
1.3.			A
1.4.			B
1.5.			A

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A
2.2.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.3.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	D
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
2.5.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.6.		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	C

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

- Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na sposób powitania/przyjęcia Leny w nowym miejscu pracy przez współpracowników.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
alle Mitarbeiter sie offen und freundlich begrüßt haben

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
sie so offen begrüßt wurde alle Mitarbeiter sie freundlich begrüßten sie freundlich ins Team aufgenommen wurde sie direkt freundlich ins Team aufgenommen worden ist Mitarbeiter so nett zu ihr waren sie sofort aufgenommen wurde die Arbeitskollegen so nett und hilfreich waren	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
sie eine ausführliche Einweisung bekam	odpowiedź niezgodna z tekstem
sie schon am ersten Tag arbeiten konnte	odpowiedź niezgodna z tekstem
sie nichts über die Abfallwirtschaft wusste	odpowiedź niezgodna z tekstem
sie einen Ansprechpartner bekam/hatte, der ihr helfend zur Seite stand	odpowiedź niezgodna z tekstem
jeder nett und positiv ist	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
sie nur theoretisch aus der Schule kannte	odpowiedź nie jest logiczna
die Mitarbeiter ihr so viel geholfen haben	odpowiedź niezgodna z tekstem
sie aktiv mitarbeiten konnte	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 3.2.

- Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na główne obowiązki Leny w pracy, czyli obsługiwane pras do złomu (włączanie i zabezpieczanie).

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
die Müllpressen zu bedienen, d.h. die Pressen zu starten und abzusichern	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
die Müllpressen/Pressen zu starten und abzusichern die Pressen zu bedienen sich um die Pressen zu kümmern dass sie die Pressen bedient/bedienen muss	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
gleich am Morgen die ersten Kunden zu bedienen	odpowiedź niezgodna z zadaniem
Fragen der Kunden zu beantworten	odpowiedź niezgodna z zadaniem
den Abholtransport zu organisieren	odpowiedź niezgodna z tekstem
volle Pressen ordnungsgemäß zu verschließen	odpowiedź niezgodna z tekstem
neue Pressen fachgerecht zu öffnen	odpowiedź niezgodna z tekstem
volle Pressen für den Abholtransport vorzubereiten	odpowiedź niezgodna z tekstem
den Hof aufzuräumen	odpowiedź niezgodna z tekstem
die Schlüssel abzugeben	odpowiedź niezgodna z tekstem
Maschinen zu bedienen	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Kundenhilfe beim Müll-Entsorgen	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
Aufräumen vom Hof	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
die Pressen zu versichern	błąd językowy zmieniający znaczenie wyrazu

Zadanie 3.3.

- Akceptowane są odpowiedzi, w których podane są dwa różne powody, dla których Lena ceni swoją pracę: różnorodność obowiązków, pracę w teamie, miłą atmosferę. Wymagane są dwie informacje.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
die Abwechslung [und] die Teamarbeit die Abwechslung [und] gute Stimmung die Teamarbeit [und] freundliche Atmosphäre
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
die Abwechslung [und] die Zusammenarbeit ..., dass sie immer etwas Neues lernt [und] Probleme nicht allein lösen muss ..., dass sie neue Sachen lernt [und] mit Problemen nicht allein ist Teamarbeit [und] Stimmung (gute Stimmung) an dem Arbeitsplatz

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Zeit für eine kurze Unterhaltung [und] einen kleinen Hof-Spaß	odpowiedź niezgodna z tekstem
kurze, nette Unterhaltung [und] Spaß	odpowiedź niezgodna z tekstem
die Abwechslung	brak drugiej informacji
gute Stimmung unter den Kollegen	brak drugiej informacji
Teamarbeit [und] Teamfähigkeit	brak drugiej informacji

Zadanie 3.4.

- Akceptowane są odpowiedzi nawiązujące do uświadomienia sobie przez Lenę, jak dużo śmieci produkuje się każdego dnia.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
wie viel Müll jeden Tag entsorgt wird
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
wie viel Müll wirklich anfällt, praktisch gesehen
wie viel Müll entsorgt wird
wie viel Müll (täglich) produziert wird
was die Zahlen über Müll wirklich bedeuten
wie viel Müll die Menschen produzieren

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
wem die Umwelt am Herzen liegt	odpowiedź niezgodna z tekstem
warum man im Unterricht über Müll lernen soll	odpowiedź niezgodna z tekstem
warum Arbeit auf dem Wertstoffhof schwer ist	odpowiedź niezgodna z tekstem
wie wenig Leute über Umweltschutz wissen	odpowiedź niezgodna z tekstem
wie wichtig der Umweltschutz für sie ist	odpowiedź niezgodna z tekstem
was entsorgt wird	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
das bedeutet für die Umwelt	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
der Umweltschutz war für mich auch einer der Gründe	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę

welche Vorteile der Job auf dem Wertstoffhof bietet	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
jeden Tag um den Müll zu sorgen	odpowiedź niezgodna z tekstem, nie łączy się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 3. w pracach zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym z dysleksją

3.1.	alle Mitarbeiter sie ofen und freuntlich begrüßt haben
3.2.	die Mülpresen zu bedinen
3.3.	die Abwekslung [und] die Timarbeit
3.4.	wie viel Müll jeden Tag entzorgt wird

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu.	D

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...]. III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	
4.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		
4.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		
4.8.			

Uszczegółowienia do zadania 4.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4.5.

- Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na wyniki badań Urzędu Statystycznego w Niemczech, tj. na zmniejszającą się liczbę gospodarstw wielopokoleniowych i bardzo dobre stosunki międzypokoleniowe.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
Während immer weniger Familien unter einem Dach zusammenleben, verstehen sich deren Mitglieder besser als je zuvor.	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
Einerseits geht die Zahl der Mehrgenerationenhaushalte zurück, andererseits haben sich die Generationen nie besser verstanden. Dass sich die Generationen gut verstehen, obwohl sie nicht zusammenleben. Junge und alte Familienmitglieder verstehen sich besser, trotzdem gibt es immer weniger Mehrgenerationenhaushalte. Immer seltener kommt es vor, dass zwei oder mehr Generationen zusammenleben, obwohl sie sich gut verstehen. Dass die Distanz einen positiven Einfluss auf die familiären Beziehungen ausübt. Es fällt auf, dass die familiären Beziehungen stärker werden, wenn die Verwandten nicht zusammen wohnen. Sinkende Zahl der Mehrgenerationenhaushalte und bessere Familienbeziehungen. Die Distanz tut den familiären Beziehungen gut.	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Die Mehrgenerationenhaushalte sind heute ausgestorben.	odpowiedź niezgodna z pytaniem
Immer seltener kommt es vor, dass zwei oder drei Generationen unter einem Dach zusammenleben.	odpowiedź niezgodna z pytaniem
Es fällt auf, dass der Anteil der Mehrgenerationenhaushalte seit mehreren Jahren immer sinkt.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Es gibt weniger Mehrgenerationenhaushalte und das führt zu Problemen bei alten Leuten.	odpowiedź poprawna uzupełniona informacją niezgodną z tekstem

Zadanie 4.6.

- Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na regiony wiejskie: wsie i małe miasteczka.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
In ländlichen Regionen: in Dörfern und in Kleinstädten.
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
In ländlichen Regionen. In Dörfern und in Kleinstädten. Außerhalb großer Städte. Auf dem Land. In Regionen, die sich weit von einer Stadt befinden.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Auf dem Land und in großen Städten.	dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
In den Großstädten.	odpowiedź niezgodna z tekstem
In mittelgroßen Städten.	odpowiedź niezgodna z tekstem
In den Metropolen.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Bei Eltern mit ihren ledigen Kindern.	odpowiedź niezgodna z tekstem
In Deutschland.	odpowiedź nie jest logiczna

Zadanie 4.7.

- Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na wzajemne wspieranie się starszego i młodszego pokolenia.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
Die gegenseitige Unterstützung der Familienmitglieder.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
<p>Sie (Die Generationen) können sich gegenseitig unterstützen. Viele Generationen leben in den meisten Fällen unter einem Dach, weil es möglich ist, sich gegenseitig zu unterstützen. Gegenseitige Unterstützung von allen Familienmitgliedern. Das Zusammenleben ermöglicht, sich gegenseitig zu unterstützen. Die Kinder können ihren Eltern im Alltag helfen und die Eltern können ihre Kinder unterstützen.</p>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Die Senioren können sich selbst nicht versorgen.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Die Senioren helfen Kindern und Enkeln mit ihrem Pflegegeld.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Kinder integrieren die Generationen.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Jüngere Generationen helfen den älteren Generationen.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Unterstützung.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Es ist preisgünstig für die Kinder.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Dass junge Leute nicht genug Geld haben.	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 4.8.

- Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na osoby owdowiałe, które są samotne.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
Verwitwete Personen, die einsam sind.
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
<p>Verwitwete Personen. Witwer und Witwen. Witwer. Personen, die verwitwet sind, weil sie sich einsam fühlen.</p>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Personen, die sich einsam fühlen.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Einsame Personen.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
77-Jährige.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Senioren über 77.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Alte Personen.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Die Personen, die ohne ihren Partner leben.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 4. w pracach zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym z dysleksją

4.5.	Wehrend immer weniger Familien unter einem Dach zusammenleben, verstehen sie sich deren Mitglieder besser als je zuvor.
4.6.	In ländlichen Regionen: in Dörfern und in Kleinstädten.
4.7.	Die gegenseitige Unterstützung der Familienmitglieder.
4.8.	Verwitwete Personen, die der Einsamkeit entfliehen.

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			D
5.3.			F
5.4.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.			E
6.3.			D
6.4.			B

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	D
7.2.			C
7.3.			B
7.4.			A
7.5.			D

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	geschlossen
8.2.			künstlich
8.3.			gewinnt
8.4.			Wunder

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
8.1.	getroffen, beschlossen, gelassen, gezogen
8.2.	kunstvoll, leicht, erfolgreich, gründlich, ganz, weiter, unnatürlich, wirklich, falsch, künstlerisch
8.3.	erwirbt, verdient, sorgt
8.4.	Fortschritt, Erscheinung, Erfolg

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	hat die Entscheidung getroffen
9.2.			Bevor sie aufs Land zieht
9.3.			eine Fremdsprache zu beherrschen
9.4.			Als wir uns verabschiedeten
9.5.			Ein Sprung ins kalte Wasser

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
9.1.	traf die Entscheidung/ hat eine Wahl getroffen
9.2.	Bevor sie aufs Land umzieht / Bevor sie auf das Land zieht / Bevor sie aufs Land umziehen wird / Bevor sie aufs Land umziehen
9.3.	–
9.4.	Als wir uns verabschiedet haben/ Als wir (voneinander) Abschied nahmen
9.5.	Ein Sprung in das kalte Wasser / Ein Sprung in kaltes Wasser

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
9.1.	hat einen Entscheidung getroffen
9.2.	Bevor sie sich aufs Land umzieht / Bevor dem Umzug aufs Land
9.3.	ein Fremdsprache zubeherrschen
9.4.	Als wir abschieden waren / Als wir Abschied haben
9.5.	Ein kalter Wassersprung / Ein Sprung ins kaltes Wasser / Ein Springen ins kalte Wasser

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza pięciu wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	geschlosen
8.2.	kunstlisch
8.3.	gewint
8.4.	Wunter

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	hat die Entschajdung getroffen
9.2.	Befor sie aufs Land zieht
9.3.	eine Fremdszprache zu beherschen
9.4.	Als wir uns verabsziedeten
9.5.	Ein Szprung ins kalte Waser

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wählen Sie eine der zwei folgenden Aufgaben aus. Achten Sie auf die richtige Form der schriftlichen Aussage. Kreuzen Sie die ausgewählte Nummer an.

Wörterlimit: 300–350.

1. Viele osób uważa, że główną przyczyną wielu problemów młodzieży jest spędzanie zbyt dużej ilości czasu przy komputerze. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:
 - kontakty z rówieśnikami
 - zdrowie
 - osiągnięcia szkolne.

2. Zakończyły się warsztaty upcydlingu, podczas których uczestnicy przekształcali zniszczone rzeczy w zupełnie nowe produkty. W **artykule** do gazetki szkolnej:
 - wyjaśnij powód swojej decyzji o uczestnictwie w tych warsztatach
 - opisz prace, które powstały podczas warsztatów
 - poinformuj, w jaki sposób zamierzasz wykorzystać przedmioty wytworzone przez siebie.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia opinie i poglądy innych osób i ustosunkowuje się do nich.
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (artykuł)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach [...] i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Trzeci element tematu				

<p>5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi</p>	<p>R A L</p>	<p>zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami</p>	<p>zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi</p> <p>zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi</p> <p>zdający stosuje zakończenie schematyczne (szlampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy</p> <p>zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami</p>	<p>brak zakończenia</p> <p>zakończenie nie jest komunikatywne</p> <p>zakończenie nie jest zgodne z tematem</p> <p>zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi</p>
<p>6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>R A L</p>	<p>wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
<p>1. Elementy charakterystyczne dla formy</p>	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
<p>2. Kompozycja</p>	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
<p>3. Segmentacja</p>	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
<p>4. Długość pracy</p>	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Wiele osób uważa, że główną przyczyną wielu problemów młodzieży jest spędzanie zbyt dużej ilości czasu przy komputerze. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- kontakty z rówieśnikami
- zdrowie
- osiągnięcia szkolne.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Typ rozprawki wskazany w poleceniu wymaga od zdającego wyrażenia własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). W wypowiedzi należy natomiast uwzględnić wskazane w poleceniu aspekty.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

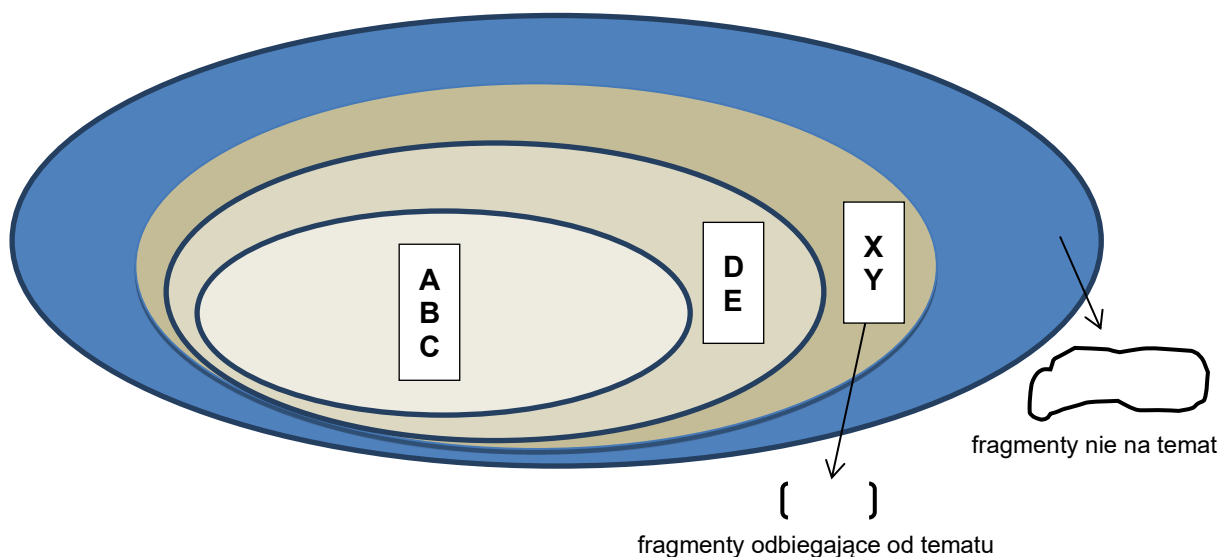
1. Aby teza była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający musi wyrazić swoją opinię na temat spędzania przez młodzież zbyt dużej ilości czasu przy komputerze jako przyczyny wielu problemów.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię / określić stanowisko, jakie zajmuje w sprawie spędzania przez młodzież zbyt dużej ilości czasu przy komputerze jako przyczyny wielu problemów, np. *Ich bin fest davon überzeugt, dass viele Probleme der Jugendlichen/Schüler ihren Grund darin haben, dass sie ihre Freizeit meistens vor dem Computer verbringen. / Manche finden, dass sich die Probleme der jungen Leute (Jugendlichen/Schüler) meistens daraus ergeben, dass sie zu viel Zeit vor dem Computer (Bildschirm) verbringen. Meiner Ansicht nach haben die Probleme einen anderen Grund.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.
 - jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii spędzania przez młodzież zbyt dużej ilości czasu przy komputerze jako przyczyny wielu problemów, np. *Sollten die jungen Leute weniger Zeit vor dem Computer verbringen?*
 - zdający określa w niej wyłącznie stanowisko innych osób, podczas gdy ma wyrazić własną opinię, np. *Viele Leute sagen, dass zu viel Zeit vor dem Bildschirm für junge Leute sehr schädlich sein kann. / Viele Leute sagen, dass zu viel Zeit vor dem Bildschirm viele Probleme verursacht.*Taką tezę uznaje się za odbiegającą od tematu.
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że młodzież spędza zbyt dużo czasu przy komputerze, nie jest tezą.
5. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli na przykład:
 - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie, np. uwzględnia w tezie dwa elementy tematu, a w rozwinięciu omawia wszystkie trzy elementy podane w temacie lub tylko jeden z nich, lub w tezie stwierdza, że spędzanie przez młodzież zbyt dużej ilości czasu przy komputerze ma zarówno dobre, jak i złe strony, a w rozwinięciu odnosi się wyłącznie do zalet albo wyłącznie do wad takiego zjawiska.
 - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą. Jeśli we wstępie zdający uzna, że główną przyczyną wielu problemów młodzieży jest spędzanie zbyt dużej ilości czasu przy komputerze, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to należy uznać je za niezasadne.
Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
9. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Elementy tematu

Zgodność z tematem

Wiele osób uważa, że główną przyczyną wielu problemów młodzieży jest spędzanie zbyt dużej ilości czasu przy komputerze. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów: „główka”

- kontakty z rówieśnikami
 - zdrowie
 - osiągnięcia szkolne.
- } elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - atrakcyjność gier komputerowych
 - wygodnictwo rodziców.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - rozwój mediów elektronicznych
 - problemy z rodzicami
 - plusy i minusy pracy zawodowej przy komputerze.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - zalety i wady komputera
 - odniesienie do problemów, których przyczyny nie wynikają ze spędzania przez młodzież zbyt dużej ilości czasu przy komputerze.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, to taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeżeli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Zakończyły się warsztaty upcyclingu, podczas których uczestnicy przekształcali zniszczone rzeczy w zupełnie nowe produkty. W **artykule** do gazetki szkolnej:

- wyjaśnij powód swojej decyzji o uczestnictwie w tych warsztatach
- opisz prace, które powstały podczas warsztatów
- poinformuj, w jaki sposób zamierzasz wykorzystać przedmioty wytworzone przez siebie.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszony w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za w pełni zgodny z tematem, zdający może, ale nie musi, odnieść się do kwestii upcyclingu lub do warsztatów upcyclingowych, w których uczestniczył, np. *Vor Kurzem habe ich an einem Upcycling-Workshop teilgenommen, der meine Aufmerksamkeit erregt hat. Er spricht ein aktuelles Problem unserer Zeit an, nämlich die Rohstoffverschwendung.* We wstępie zdający może również zwrócić uwagę czytelnika na znaczenie upcyclingu jako ważnego narzędzia w ochronie środowiska i budowania świadomości odbiorców, na zaangażowanie młodych ludzi w upcycling / na rosnącą popularność warsztatów upcyclingowych itp.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie do artykułu.
3. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do problemu przedstawionego w temacie.

Elementy tematu

1. Realizując pierwszy element tematu, zdający powinien wskazać powody, dla których zdecydował się uczestniczyć w takich warsztatach upcyklingowych.

W swojej pracy zdający może na przykład:

- odnieść się do przyczyn tego zjawiska, zwracając uwagę na takie kwestie, jak:
 - bogacenie się społeczeństwa i związany z tym nadmierny konsumpcjonizm
 - bogata oferta tanich towarów w sklepach
 - przyzwyczajenie ludzi do gromadzenia ubrań itp.
- wskazać cele związane z ochroną środowiska, np.
 - ograniczenie marnowania używanych materiałów i rzeczy
 - walka ze zjawiskiem nadmiernego kupowania nowych rzeczy
 - potrzeba rozwiązania problemu związanego z przepelnionymi wysypiskami śmieci
 - konieczność przetwarzania starych/zniszczonych rzeczy
- odnieść się do celów osobistych, np.
 - chęć rozwijania swojej kreatywności
 - posiadanie przedmiotów nadających się do upcyklingu.

2. Aby realizacja drugiego elementu tematu była uznana za poprawną, zdający powinien opisać prace, które powstały podczas warsztatów. Zdający może uwzględnić:

- zastosowanie prac powstałych podczas warsztatów
- ilość i jakość prac powstałych podczas warsztatów (nadające się do użytku na lata itd.)
- porównanie prac powstałych podczas warsztatów z rzeczami kupowanymi w sklepie.

Jeżeli zdający ogranicza się wyłącznie do wymienienia prac powstałych podczas warsztatów, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy.

3. Aby realizacja trzeciego elementu tematu była uznana za poprawną, zdający powinien poinformować, w jaki sposób on i inni uczestnicy warsztatów zamierzają wykorzystać przedmioty wytworzone przez siebie. Zdający może odnieść się na przykład do:

- przerobienia używanych ubrań na kołdry, koce, legowiska dla zwierząt
- wykorzystania butelek, słoików do stworzenia innych przedmiotów użytkowych, np. lamp, wazonów
- wykorzystania starych pojazdów lub ich elementów do dekoracji domu lub ogrodu
- sprzedaży przedmiotów np. na platformach zakupowych
- wykorzystania wytworzonych przedmiotów do promowania działań na rzecz ochrony środowiska.

Zgodność z tematem

Zakończyły się warsztaty upcyclingu, podczas których uczestnicy przekształcali zniszczone rzeczy w zupełnie nowe produkty. W **artykule** do gazetki szkolnej:

- wyjaśnij powód swojej decyzji o uczestnictwie w tych warsztatach
- opisz prace, które powstały podczas warsztatów
- poinformuj, w jaki sposób zamierzacie wykorzystać przedmioty wytworzone przez siebie.

} „główka”

} elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - koszty związane z nadawaniem starym przedmiotom nowych funkcji
 - opis miejsca spotkania
 - informacje dotyczące uczestników spotkania.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - odniesienie do innych warsztatów (niezwiązanych z upcyclingiem)
 - relacja z targów staroci
 - rady dotyczące organizacji warsztatów z upcyclingu.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - opis prac remontowych w mieszkaniu
 - problem wykorzystywania dzieci przy produkcji tanich artykułów.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie

komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO • zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *spitze*, *toll*, *genial*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *schleppender Verkehr* zamiast *sich langsam im Stau bewegend Autos*, *das Kleid steht dir gut* zamiast *du siehst gut in diesem Kleid aus*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Nach sechs Stunden Autofahrt sind wir nun endlich bei unserem Hotel angekommen.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce gżeje .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce gzać w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	Fragment odbiegający od tematu.
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *gn8*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *Serie, Zeitschrift*, np. *die Serie „M jak miłość”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ich lese Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie

jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *zu Hause* (2 wyrazy), *für die Arbeit* (3 wyrazy), *10. Januar 2012* (3 wyrazy), *dreihundertsiebenundzwanzig* (1 wyraz).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *Rock-Hits*, *Wegwerf-Gesellschaft*
 - wyrazy łączone apostrofem, np. *geht's*, *gibt's*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
 - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *Wilhelm II*. (2 wyrazy).
4. Adres i podpis nie są liczone w liście w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ich lese Nowe Horyzonty*. (4 wyrazy).